Rok III. **Nr 6.**

DZIENNIK URZĘDOWY

DLA OKRĘGU SZKOLNEGO KRAKOWSKIEGO

WYDAWANY PRZEZ KURATORJUM O. S. K. W KRAKOWIE
Z FUNDUSZÓW NAUCZYCIELSTWA OKRĘGU.

Kraków, dnia 25 listopada 1924 r.

TREŚĆ:

OKÓLNIKI I ROZPORZĄDZENIA.

Poz. 144.

L. 1765/Prez. 1924. Kraków, dnia 17 października 1924.

Do
Dyrekcyj Państwowych Szkół Średnich ogólno - kształcących i Seminarjów Nauczycielskich w Okręgu — w sprawie ubezpieczeń młodzieży od nieszczęśliwych wypadków.

Uzupełniając okólnik L. 1626 prez. z 4/X. br., ogłoszony w Dz. U. Kur. Nr. 5, poz. 143 zawiadamia Kuratorjum, że akcji ubezpieczania młodzieży od nieszczęśliwych wypadków podjął się także Poznańsko-Warszawski Bank ubezpieczeń w Poznaniu, Oddział w Krakowie.

Zechcą przeto Dyrekcje poprzeć jego akcję i zachęcić młodzież do ubezpieczania się w tej instytucji. Za Kuratora: *Dr. Pollak* w. r.

145.

L. 18.994/I. Kraków, dnia 21 października 1924.

Do
wszystkich PP. Inspektorów w Okręgu — w sprawie wykonywania przymusu szkolnego.

Ze sprawozdań wizytatorskich i inspektorskich przekonałem się, że artykuły 30, 31, 32 i 33 ustawy z 23 maja 1895 o zakładaniu i utrzymywaniu szkół dotąd obowiązujące, oraz rozporządzenie b. Rady Szkolnej Krajowej z 12 kwietnia 1899 r. L. 32.611 do tych artykułów przeważnie nie są ściśle wykonywane tak, że wielka liczba młodzieży w przepisanym wieku szkolnym nie uczęszcza do szkoły na naukę codzienną, a jeżeli uczęszcza, to bardzo nieregularnie i to najwyżej 3 do 4 lat, a potem zupełnie ginie z ewidencji władz szkolnych. Stan taki powoduje ogromne krzywdy nietylko kulturze narodowej, ale i Skarbowi państwa, a to z następujących powodów:

1) szkoła nie wytępi nigdy analfabetyzmu, gdy tak sprawa dalej się potoczy,

2) rząd, opłacając drogo nauczycielstwo, nie wykorzystywa jego pracy i trudów należycie, zniechęca się samo nauczycielstwo do pracy, kiedy widzi, że uczy kilkoro zaledwie dzieci na wyższych oddziałach. Co więcej młodzież szkolna, opuszczając bezprawnie szkołę po 3 lub 4 latach nieregularnej nauki, pokonawszy zaledwie pierwsze trudności czytania i pisania, niema już sposobności rozwijać się pod względem intelektualnym, moralnym i obywatelskim i popada w analfabetyzm wtórny, powiększając dalej ciemne masy naszego społeczeństwa, powołane obecnie do czynnego życia obywatelskiego.

Taki stan dłużej istnieć nie może i w przyszłości zniknąć musi.

Dlatego też polecam PP. Inspektorom pod osobistą ich odpowiedzialnością aby:

1) sumiennie kontrolowali przy sposobności wizytacyj księgi metrykalne ewentualne wykazy z tych ksiąg,

2) polecili bezwarunkowo zarządom szkół przedkładać regularnie co miesiąc wykazy młodzieży, opuszczającej naukę codzienną bez uzasadnionych powodów,

3) skazywali rodziców opornych w posyłaniu swych dzieci na naukę codzienną na grzywny ewentualnie na areszt.

Ponieważ w bardzo wielu wypadkach pomoc w egzekutywie ze strony Starostwa jest konieczną, polecam w każdym wypadku odnieść się do Starostwa z uprzejmą prośbą o współdziałanie, którego PP. Starostowie, znając granice ciemnoty i potęgę oświaty, owiani najlepszym duchem obywatelskim z pewnością nie odmówią i chętnie go użyczą.

Wykonania tego okólnika będą również pilnie przestrzegali PP. Wizytatorowie przy sposobności wizytacji szkół i biur Rad Szkolnych Pow.

Kurator: *Owiński* w. r.

146.

Rozporządzenie Rady Ministrów

z dnia 2 lipca 1924 r. o państwowej pomocy lekarskiej dla funkcjonarjuszów państwowych, sędziów i prokuratorów, ich rodzin oraz emerytów.

(Dz. Ust. R. P. Nr. 73. poz. 725).

Na zasadzie art. 10 ustawy z dnia 9 października 1923 r. o uposażeniu funkcjonarjuszów państwowych i wojska (Dz. U. R. P. Nr. 116 poz. 924), art. 6 ustawy z dnia 5 grudnia 1923 r. o uposażeniu sędziów i prokratorów (Dz. U. R. P. Nr. 134 poz. 1107) oraz art. 43 ustawy z dnia 11 grudnia 1923 r. o zaopatrzeniu emerytalnem funkcjonarjuszów państwowych i zawodowych wojskowych (Dz. U. R. P. z 1924 r. Nr. 6 poz. 46) zarządza się co następuje:

§ 1. Państwowa pomoc lekarska przysługuje:

1) funkcjonarjuszom państwowym, wyszczególnionym w art. 1 ustawy z dnia 9 października 1923 r. (z wyjątkiem funkcjonarjuszów państwowych kolei żelaznych), tak mianowanym na stałe jak i do odwołania (prowizorycznym), jak również przeniesionym w stan nieczynny względnie w stan rozporządzalności;

2) sędziom i prokuratorom;

3) praktykantom w służbie administracyjnej oraz kandydatom na stanowiska sędziowskie;

4) członkom rodzin osób, wymienionych pod 1) do 3).

Przez członków rodziny rozumie się osoby, wyszczególnione w art. 4

ustawy z dnia 9 października 1923 r., na które przysługuje prawo pobierania dodatku ekonomicznego. Wyłączeni są ci członkowie rodziny, którzy podlegają obowiązkowi ubezpieczenia na wypadek choroby w myśl ustawy z dnia 19 maja 1920 r. (Dz. U. R. P. Nr. 44 poz. 272);

5) emerytowanym funkcjonarjuszom państwowym, którzy przeniesieni zostali w stan spoczynku po dniu 1 października 1923 r. z powodu niezdolności do służby, przekroczonego wieku lub uzyskania prawa do pełnego uposażenia emerytalnego. Wyłączeni są od pomocy lekarskiej emeryci, którzy z tytułu swego zatrudnienia podlegają obowiązkowi ubezpieczenia na wypadek choroby w myśl ustawy z dnia 19 maja 1920 r. (Dz. U. R. P. Nr. 44 poz. 272).

§ 2. Państwowa pomoc lekarska obejmuje:

1) poradę lekarską, do której należą również najniezbędniejsze zabiegi chirurgiczne, zabiegi w zakresie chorób gardła, oczu, nosa, uszu i inne, zabiegi ginekologiczne, chirurgiczno-akuszeryjne, dentystyczne (leczenie i usuwanie zębów) oraz plombowanie najtańszym materjałem) pomoc położnicza;

2) dostarczanie niezbędnych lekarstw i środków opatrunkowych za opłatą 25% ich ceny; odnośnie do osób wymienionych w § 1 pod 1) do 3) dostarczanie w wyjątkowych wypadkach okularów (służących do poprawienia refrakcji) i pasków przepuklinowych za opłatą 25% ich ceny;

3) leczenie w szpitalach za opłatą 25% taksy szpitalnej;

4) odnośnie do osób, wymienionych w § 1 pod 1) do 3) i 5), kąpiele i zabiegi balneoterapeutyczne za pół ceny w państwowych zakładach zdrojowych;

5) odnośnie do osób wymienionych w § 1 pod 1) do 4) w wyjątkowych wypadkach zapomogi pieniężne na leczenie w uzdrowiskach.

§ 3. Pomocy lekarskiej udzielają lekarze urzędowi względnie lekarze (dentyści, położne) przez władze umówieni.

§ 4. Pomoc lekarska udzielana będzie na podstawie „karty porady“, wydawanej przez bezpośrednią władzę służbową funkcjonarjusza, za opłatą manipulacyjną w wysokości 50 groszy. W wypadkach nagłych pomoc może być udzielona bez przedstawienia karty porady, która jednak musi być dostarczona lekarzowi najpóźniej dnia następnego.

Na żądanie lekarza chory winien przedstawić legitymację urzędniczą (służbową) względnie dowód osobisty.

§ 5. Porady lekarskie udzielane bywają w miejscu wyznaczonem w pewnych zgóry oznaczonych godzinach; jedynie obłożnie chorych odwiedza lekarz w ich mieszkaniu. Pomoc winna być udzielona zasadniczo w dniu wezwania, a w wypadkach ciężkich bezzwłocznie.

W wypadkach nagłych, o ile przybycie lekarza urzędowego względnie umówionego jest niemożliwe, można wezwać lekarza prywatnego. Koszty

w tym przypadku (jedynie za pierwszą wizytę) ponosi Skarb Państwa, według taryfy przyjętej dla miejscowych lekarzy, po sprawdzeniu rachunku przez lekarza urzędowego.

W razie koniecznej potrzeby mogą lekarze urzędowi względnie umówieni kierować chorych do lekarza specjalisty (umówionego); do lekarza specjalisty zamiejscowego może kierować tylko lekarz urzędowy.

§ 6. Przy zapisywaniu lekarstw i środków opatrunkowych lekarz winien kierować się zasadami oszczędności bez szkody dla celu terapeutycznego.

Lekarstwa i środki opatrunkowe wydaje się w aptekach rządowych lub w aptekach umówionych, tylko na podstawie recepty lub polecenia lekarza państwowej pomocy lekarskiej, za każdym razem oddzielnie wydanego.

Okulary i paski przepuklinowe zapisuje lekarz urzędowy.

Naświetlania, prześwietlania i analizy będą uskuteczniane tylko na podstawie polecenia lekarza urzędowego.

§ 7. Leczenie szpitalne może mieć miejsce jedynie w szpitalu państwowym lub samorządowym.

Funkcjonarjuszom państwowym do X grupy uposażenia włącznie, sędziom i prokuratorom, kandydatom na stanowiska sędziowskie, oraz członkom rodzin tych osób przysługuje leczenie i utrzymanie w szpitalu według klasy II, wszystkim innym funkcjonarjuszom państwowym oraz członkom ich rodzin według klasy III.

Praktykanci w służbie administracyjnej mają prawo do leczenia i utrzymania według tej klasy, która w myśl powyższego postanowienia przywiązana jest do grupy, według której pobierają uposażenie.

Emerytowani funkcjonarjusze państwowi otrzymują leczenie i utrzymanie w szpitalu według tej klasy, która przysługiwała im w chwili przeniesienia w stan spoczynku.

W razie użycia wyższej klasy, niż ta, która przysługuje danej osobie, Skarb Państwa opłaca tylko 75% taksy szpitalnej klasy, należącej się po myśli niniejszego paragrafu.

W wyjątkowych wypadkach może Ministerstwo Spraw Wewnętrznych (Generalna Dyrekcja Służby Zdrowia) przyznać zwrot kosztów leczenia, przeprowadzonego w domu, lub w prywatnym zakładzie leczniczym, w wysokości, równej kosztom ponoszonym przez Skarb Państwa przy umieszczeniu chorego w szpitalu państwowym lub samorządowym.

§ 8. Umieszczenie chorego w szpitalu następuje na zlecenie lekarza urzędowego względnie umówionego:

1) w wypadku choroby zakaźnej;

2) w razie potrzeby zabiegu lekarskiego, którego wykonanie w domu chorego powoduje wyższe koszty, aniżeli utrzymanie i leczenie w szpitalu;

3) o ile chory nie posiada w domu należytej opieki;

4) w wypadkach, kiedy opieka szpitalna jest niezbędnie potrzebna.

§ 9. Leczenie i utrzymanie w szpitalu państwowym i samorządowym może trwać odnośnie do osób wymienionych w § 1 pod 1) do 3) i 5) najdłużej pół roku, odnośnie do członków rodzin najdłużej trzy miesiące w ciągu roku kalendarzowego.

§ 10. Pomoc położnicza udzielana bywa w mieszkaniu położnicy, względnie w państwowym lub samorządowym szpitalu lub zakładzie położniczym.

W braku miejsca w szpitalu lub zakładzie, albo w razie groźnego stanu położnicy, uniemożliwiającego przewiezienie jej tam bez szkody dla zdrowia, pomoc położnicza może być udzielona w zakładzie prywatnym. Koszty porodu w zakładzie prywatnym będą zwracane w wysokości 75% taksy szpitalnej tej klasy, która danej osobie przysługuje w myśl § 7 niniejszego rozporządzenia.

Koszty porodu odbytego w mieszkaniu położnicy zwraca się w wysokości 75% kosztów 10-dniowego utrzymania w szpitalu według taksy tej klasy, która przysługuje danej osobie w myśl § 7 niniejszego rozporządzenia.

§ 11. Zezwolenia na korzystanie z kąpieli lub zabiegów balneoterapeutycznych za pół ceny w państwowych zakładach zdrojowych będą udzielane na podstawie zaświadczenia lekarza urzędowego stwierdzającego konieczność kąpieli względnie zabiegów oraz ich ilość.

§ 12. Zapomogi na leczenie w uzdrowisku mogą być udzielane w wypadkach koniecznego leczenia klimatycznego na podstawie świadectwa lekarza urzędowego na okres kuracji nie dłuższy niż trzy miesiące. Wysokość zapomogi oblicza się według taksy szpitalnej tej klasy, która danej osobie przysługuje w myśl § 7 niniejszego rozporządzenia. Za podstawę obliczenia służy taksa szpitalna w siedzibie urzędu wojewódzkiego tego województwa, do którego chory udaje się na kurację.

Wypłata zapomogi następuje z reguły po powrocie chorego z uzdrowiska, na podstawie zaświadczenia lekarza umówionego dla danego uzdrowiska lub lekarza urzędowego o odbytej kuracji, przy podaniu dnia jej rozpoczęcia i ukończenia.

W wypadkach niezbędnej konieczności może Ministerstwo Spraw Wewnętrznych (Generalna Dyrekcja Służby Zdrowia) na wniosek urzędu, któremu dany funkcjonarjusz podlega, udzielić zaliczki w wysokości, nieprzekraczającej 75% całkowitej kwoty przyznanej zapomogi, z tem, że funkcjonarjusz winien po odbytej kuracji udowodnić przeprowadzoną kurację w sposób przepisany w poprzednim ustępie.

§ 13 Koszty przejazdu lekarza do obłożnie chorego oraz koszty przewiezienia obłożnie chorego do lekarza lub szpitala pokrywa Skarb Państwa.

Za przewiezienie chorego pozamiejscowego do lekarza koszty podwody będą opłacane względnie zwracane w wysokości ustalonych taks. O ile podróż odbyła się koleją, będą zwrócone koszty podróży chorego stosownie

do klasy przysługującej mu na mocy jego karty legitymacyjnej. Koszty podróży lekarza będą zwracane stosownie do umowy.

Postanowienia niniejszego § nie mają zastosowania do emerytów.

§ 14. Opłaty, przewidziane w § 2 i 4 oraz ograniczenie czasu leczenia w szpitalu, przewidziane w § 9, nie mają zastosowania, gdy pomoc lekarska następuje wskutek nieszczęśliwego wypadku, doznanego w czasie lub wskutek pełnienia służby.

§ 15. Jeżeli zostanie stwierdzone, że wezwanie do chorego było nieuzasadnione, dany funkcjonarjusz obowiązany będzie zapłacić honorarjum lekarza w wysokości przyjętej zasadniczo dla lekarzy miejscowych, jakoteż i inne koszty z wizytą lekarską połączone.

§ 16. Zorganizowanie pomocy lekarskiej według zasad, ustalonych w niniejszem rozporządzeniu, przeprowadzi Ministerstwo Spraw Wewnętrznych (Generalna Dyrekcja Służby Zdrowia), biorąc pod uwagę potrzeby i warunki pracy w poszczególnych działach służby państwowej.

Odnośne zarządzenia organizacyjne wydane będą w porozumieniu z Ministerstwem Skarbu.

§ 17. Pomoc lekarska, unormowana niniejszem rozporządzeniem, przysługuje osobom wymienionym w § 1 również w wypadku, gdy pełnią służbę względnie mieszkają na obszarze W. M. Gdańska.

§ 18. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia. Z dniem tym tracą moc obowiązującą wszelkie przepisy, dotyczące pomocy lekarskiej dla osób, objętych niniejszem rozporządzeniem.

Prezes Rady Ministrów i Minister Skarbu: *W. Grabski.*
Minister Spraw Wewnętrznych: *Z. Hübner.*

147.

L. 1671/Prez. Kraków, 25 września 1924.

Do

Wydziałów i Oddziału Finansowego, Dyrekcyj państwowych szkół średnich ogólno-kształcących, Seminarjów nauczycielskich, oraz Rad Szkolnych Powiatowych w Okręgu — w sprawie jednorazowego wynagrodzenia przy zwolnieniu funkcjonarjuszy państwowych ze służby.

Na podstawie rozporządzenia Ministerstwa W. R. i O. P. Nr. 7742/F. 24 z dnia 18/9 1924, wydanego na skutek pisma Ministerstwa Skarbu z dnia 4 września 1924, Nr. 1753/DB/Em wyjaśnia Kuratorjum, co następuje:

Art. 44 ustawy z dnia 11/12 1923 o zaopatrzeniu emerytalnem funkcjonarjuszów państwowych i wojska (Dz. Ust., Nr. 6 1924) w brzmieniu art. 1, ustęp e) ustawy z dnia 13 lutego 1924 (Dz. Ust., Nr. 18) uchylił częściowo postanowienia art. 116 ustawy o państwowej służbie cywilnej z dnia 17/2 1922 (Dz. Ust., Nr. 21) w brzmieniu ustawy z dnia 28 lipca 1922 (Dz. Ust., Nr. 67) dotyczące wypłaty odprawy w wysokości trzymie-

sięcznego uposażenia, a mianowicie w zastosowaniu do wypadków, w których zwolnienie ze służby państwowej następuje z powodu zmiany w organizacji władz i urzędów. Obecnie należy odróżnić dwie kategorje zwolnionych. Zwolnionych:

a) bez podania powodów na zasadzie wyżej wymienionego art. 116 ustawy o państwowej służbie cywilnej, w którym to wypadku odprawa w wysokości trzechmiesięcznego uposażenia przysługuje tylko o tyle, o ile urzędnika nie uprzedzono o zamiarze zwolnienia w terminie trzech miesięcy;

b) zwolnionych w wypadkach, przewidzianych w wyżej wymienionym artykule 44 ustawy o zaopatrzeniu emerytalnem, w których to wypadkach odnośny funkcjonarjusz ma prawo do odprawy w wysokości trzechmiesięcznego, ostatnio pobranego wynagrodzenia w służbie czynnej, chociażby nawet został uprzedzony o zamiarze zwolnienia. Zasadą prawną zwolnienia pozostaje i w tych wypadkach art. 116 ustawy o państwowej służbie cywilnej.

Kurator: *Owiński* wr.

Min. Skarbu. L. 4889/DB/1. **148.** Warszawa, dn. 21 grudnia 1923.

Do

Prezydjum Rądy Ministrów, wszystkich Ministerstw, Najwyższej Izby Kontroli, Głównego Urzędu Likwidacyjnego w miejscu — w sprawie wykonania ustawy o zastosowaniu stałej jednostki do obliczania danin.

Z dniem 1 stycznia 1924 wchodzi w życie ustawa z dnia 6 grudnia 1923 r. o zastosowaniu stałej jednostki do obliczania danin, niektórych innych dochodów publicznych oraz kredytów, udzielanych przez instytucje państwowe i samorządowe (Dz. Ust., Nr. 127, poz. 1044). W myśl art. 1 ustawy zastosowanie stałej jednostki dotyczy podatków, opłat, kar i grzywien oraz wszelkich innych świadczeń o charakterze publiczno-prawnym na rzecz Skarbu Państwa.

Celem wykonania tego postanowienia odnośnie do poszczególnych rodzajów opłat i świadczeń — Ministerstwo Skarbu, przesyłając zestawienie kursów franka złotego, prosi o bezzwłoczne przygotowanie potrzebnych rozporządzeń wykonawczych w zakresie działania danego Ministerstwa, względnie urzędu i o przesłanie przygotowanych projektów do uzgodnienia Ministerstwu Skarbu.

Ze względu na blizki termin wejścia w życie rzeczonej ustawy Ministerstwo Skarbu uprasza o traktowanie niniejszej sprawy jako bardzo nagłej.

Za Ministra Skarbu: (—) *Zaczek*, Dyrektor Depart.

Kurs franka złotego w latach:	1920	1921	1922	1923
Styczeń . . .	26·56	147·98	601·02	5.015·5
Luty	29·93	157·81	729·20	8.032·7
Marzec	29·93	166·39	809·77	8.291·—
Kwiecień . . .	37·37	157·81	750·91	8.586·8
Maj	39·28	168·57	785·04	9.479·1
Czerwiec . . .	29·81	243·79	825·76	16.042·6
Lipiec	34·14	377·60	1.084·44	24.475·5
Sierpień . . .	42·57	442·57	1.477·90	46.209·04
Wrzesień . . .	48·62	860·35	1.512·07	53.764·38
Październik . .	54·28	878·39	2·166·45	165.472·5
Listopad . . .	84·55	658·41	3·084·26	360.541·6
Grudzień . . .	110·14	608·33	3.410·08	956.506·—

Min. Wyzn. Rel. i Ośw. Publ. Warszawa, dn. 17 października 1924.
Wydz. Fin. Nr. 10829/F. ex 23.

Do

wszystkich Kuratorjów Okręgów Szkolnych.

Do wiadomości i stosowania.

Za Ministra: *Walter* wr., Nacz. Wydz. Fin.

Kur. Okr. Szk. Krak. Kraków, dn. 28 października 1924.
L. 1879/Prez. 1924.

Do

Wydziałów, Dyrekcyj państwowych szkół średnich ogólno-kształcących, Seminarjów nauczycielskich oraz Rad Szkolnych Pow. w Okręgu — w sprawie wykonania ustawy o zastosowaniu stałej jednostki do obliczania danin.

Do wiadomości i zastosowania się.

Za Kuratora: *Dr Pollak* wr.

149.

L. 1807/prez. Kraków, dn. 15 października 1924.

Do

Wydziału Seminarjów, Oddziału Finansowego i Dyrekcyj państwowych Seminarjów nauczycielskich w Okręgu — w sprawie uposażenia nauczycieli Seminarjów nauczycielskich za zajęcia w szkołach ćwiczeń.

Kuratorjum wyjaśnia na podstawie rozporządzenia Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego, Nr. 7638/I. z dnia 6 października 1924, że nauczycielom Seminarjów nauczycielskich, uczącym nadobowiązkowo w szkołach ćwiczeń, lekcje w szkole ćwiczeń należy liczyć według liczby godzin obowiązujących w szkole ćwiczeń. Odwrotnie nauczycielom szkół ćwiczeń, uczącym w Seminarjum, lekcje w Seminarjum należy liczyć według tego, do jakiej liczby godzin jest obowiązany nauczyciel danego przedmiotu w Seminarjum.

W razie przekroczenia zajęć ponad 125% ilości godzin, przewidzianych w art. 36 ustawy z dnia 9 października 1923 (Dz. U. R. P., Nr. 116, poz. 924) dalsze godziny należy tym nauczycielom liczyć na warunkach, przyjętych dla nauczycieli kontraktowych zgodnie z § 2 rozporządzenia z dnia 14 kwietnia 1924, Nr. 997/S (Dz. U. M. W. R. i O. P., Nr. 8, poz. 73).

Kurator: *Owiński* wr.

150.

L. 1882/prez. Kraków, dn. 28 października 1924.

Do

Dyrekcyj Państwowych Szkół średnich ogólno-kształcących, Seminarjów nauczycielskich oraz Rad Szkolnych Powiatowych w Okręgu — w sprawie zmian w dodatku ekonomicznym.

Kuratorjum zauważyło w kilku wypadkach, że niektórzy nauczyciele pobierali dodatek ekonomiczny na dzieci, mimo iż przestały istnieć oko-

liczności, uzasadniające pobieranie tego dodatku w myśl art. 4 ustawy o uposażeniu z dnia 9-go października 1923 (Dz. U. Rz. P., Nr. 116, poz. 924).

Przypominając konieczność ponownego zaznajomienia się z postanowieniami wspomnianego wzwyż artykułu (przedrukowany w Dz. Urz. Ministerstwa, Nr. 20, poz. 181 z 1923 r.) poleca Kuratorjum Dyrekcjom i Radom Szkolnym Powiatowym zbadać dokładnie, czy podlegli mu funkcjonarjusze (a więc nauczyciele (lki), pracownicy kontraktowi, niżsi funkcjonarjusze) pobierają dodatek ekonomiczny na rodzinę zgodnie z obowiązującymi w tej mierze przepisami, oraz donieść o wyniku najdalej do końca listopada 1924.

Kuratorjum nakłada prócz tego na Dyrekcje i Rady Szkolne Powiatowe obowiązek natychmiastowego donoszenia w przyszłości o wszelkich zmianach, wpływających na wysokość dodatku ekonomicznego, jak śmierć członka rodziny, przekroczenie wieku, ukończenie studjów, powołanie do obowiązkowej służby wojskowej i t. p. i to pod rygorem materjalnej odpowiedzialności pp. Dyrektorów (Kierowników) i Inspektorów Szkolnych.

Kurator: *Owiński* wr.

151.

Min. W. R. i O. P.
Dep. Szkolnictwa Średniego.
Nr 9944/24.

Warszawa, dnia 22 września 1924 r.

Do

Kuratorjów wszystkich Okręgów szkolnych — w sprawie opłat za egzamin eksternów z kursu 6 klas oraz za egzamin prywatny w zakresie kilku klas szkół średnich.

Zmieniając tut. rozporządzenie z dnia 11 października 1923 r., Nr 9102/II, Ministerstwo W. R. i O. P. podwyższa opłatę egzaminacyjną za egzamin eksternów z kursu 6 (sześciu) klas gimnazjum do kwoty 30 zł (trzydzieści złotych).

Opłatę w powyższej wysokości uiszczać również winni kandydaci do egzaminów, którzy składają egzamin nadzwyczajny i prywatny w zakresie kilku lub jednej klasy gimnazjum w okręgach, w których takie egzaminy się odbywają.

Eksterni względnie kandydaci do egzaminów uiszczać winni określoną niniejszem rozporządzeniem opłatę do rąk dyrektora szkoły, który fundusz stąd powstały rozdziela między egzaminatorów, stosując się jednak do przepisów zawartych w tutejszem rozporządzeniu z dnia 7 lutego 1923 r. Nr 1360/F/23 w sprawie zapisywania na przychód względnie rozchód otrzymanych kwot z powyższego tytułu.

Rozporządzenie niniejsze obowiązuje od daty jego wydania.

Za Ministra: (—) *Z. Zagórowski.*

Kuratorjum Okręgu Szkolnego Krakowskiego. Kraków, dnia 30 września 1924 r.
L. 6702/II.

Dyrekcjom wszystkich Szkół Średnich ogólno-kształcących w Okręgu.

Do wiadomości i zastosowania się — oraz zarachowywania pobieranych opłat w księgach „opłat specjalnych" w myśl okólnika tutejszego z dnia 30 kwietnia 1923 r. L. 1030/prez. (Księga kasowa wzór Nr 3, przedziałka 21 i 43).

Za Kuratora: *Dr Pollak* wr.

152.

Rozporządzenie

Ministra Przemysłu i Handlu z dnia 25 sierpnia 1924 r. w sprawie ryczałtowania opłat pocztowych za przesyłki listowe władzom i urzędom państwowym oraz samorządowym.

(Ogłoszone w Dz. U. R. P. z dnia 31. VIII. 1924 Nr 76).

Na mocy art. 23 ustawy z dnia 3 czerwca 1924 r. o poczcie, telegrafie, telefonie (Dz. U. R. P. Nr 58, poz. 584) zarządza się co następuje:

§ 1. a) Opłaty pocztowe za zwykłe i polecone przesyłki listowe, polecone przesyłki listowe za zwrotnem poświadczeniem z odbioru oraz listy za dowodem doręczenia, nadawane w obrocie wewnętrznym i w obrocie do W. M. Gdańska przez władze i urzędy (organa) państwowe, jak również opłaty pocztowe za przesyłki wyżej wymienione, nadawane w wykonywaniu poruczonego zakresu działania przez władze i urzędy (organa) samorządowe, będą uiszczane ryczałtem.

b) Wymienione w p. a) przesyłki winny być zaopatrzone w nagłówku strony adresowej odciskiem pieczęci służbowej nadającej władzy lub urzędu, w brzmieniu ustalonem przez zwierzchnią władzę centralną, liczbą porządkową protokółu czynności oraz u dołu napisem: „Opłata ryczałtowana na mocy art. 23 ustawy z dnia 3 czerwca 1924 r. o poczcie, telegrafie, telefonie".

§ 2. a) Oprócz przesyłek wymienionych w § 1, podlegają opłacie ryczałtowej również zwykłe przesyłki listowe wysyłane przez osoby i instytucje prywatne na wezwanie władz i urzędów państwowych lub samorządowych.

Przesyłki takie winny być zaopatrzone na stronie adresowej imieniem, nazwiskiem i adresem nadawcy oraz napisem: „Na wezwanie urzędowe do L. ..... Opłata ryczałtowana na mocy art. 23 ustawy z dnia 3 czerwca 1924 r. o poczcie, telegrafie, telefonie".

b) W razie stwierdzenia, że przesyłka listowa wskazana w p. a) podlega obowiązkowi opłaty pocztowej, winien adresat, t. j. władza lub urząd kopertę (opakowanie) odnośnej przesyłki listowej wraz z adresem nadawcy przesłać za pośrednictwem urzędu pocztowego oddawczego urzędowi pocztowemu w miejscu zamieszkania nadawcy celem ściągnięcia od nadawcy podwójnej taryfy opłaty pocztowej.

§ 3. 1) Władze i urzędy państwowe oraz samorządowe nie mogą nadawać za opłatą ryczałtową:

a) przesyłek listowych do władz i urzędów w tej samej miejscowości;

b) przesyłek listowych przeznaczonych do zagranicy.

2) a) Opłacie ryczałtowej nie podlegają również: zwykłe listy i kartki pocztowe, przy których władze i urzędy państwowe lub samorządowe przerzucają opłatę pocztową na adresatów w tych wypadkach, gdy chodzi o wyłączny interes instytucji lub osoby prywatnej.

Odnośne przesyłki winny być zaopatrzone na adresie uwagą: „Urzędownie — opłatę pocztową uiści adresat“. Adresat uiszcza wówczas pojedynczą opłatę pocztową przypadającą według taryfy za list urzędowy.

b) W razie niedoręczalności listu lub kartki z przerzuconą na adresata opłatą, zalicza się pojedynczą taryfą opłatę pocztową na rachunek ryczałtu nadającej władzy lub urzędu.

§ 4. Uboczne opłaty pocztowe za przesyłki listowe, w szczególności: za pospieszne doręczenie, za ściągnięcie pobrania, za nadanie przesyłki poza godzinami urzędowemi i t. p. muszą być uiszczone przy nadaniu.

§ 5. a) Wysokość ryczałtu należnego w myśl postanowień §§ 1 i 2 za każdy rok kalendarzowy dla poszczególnych władz centralnych ustala corocznie, według każdocześnie obowiązującej taryfy, Minister Przemysłu i Handlu na podstawie wyników liczenia nadanych przesyłek listowych. Przypadający do zapłaty ryczałt roczny uiszczają władze i instytucje centralne za każdy rok kalendarzowy najpóźniej do 15 grudnia drogą przelewu na rzecz Generalnej Dyrekcji P. i T. Ryczałt ten odnosi się tak do przesyłek listowych nadawanych przez władze i instytucje centralne, jakoteż przesyłek listowych nadawanych przez te wszystkie władze, urzędy, instytucje i organa, za które władze i instytucje centralne przyjęły na siebie obowiązek uiszczania ryczałtowej opłaty pocztowej.

b) Władze i instytucje centralne, do których należą: Sejm, Senat, Kancelarja cywilna Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej, Prezydjum Rady Ministrów, wszystkie Ministerstwa i Najw. Izba Kontroli Państwowej, obowiązane są każdocześnie podać do wiadomości Gen. Dyrekcji Poczt i Telegrafów wykaz tych wszystkich władz, urzędów, instytucji i organów, uprawnionych do nadawania przesyłek listowych za opłatą ryczałtową, za które władze i instytucje centralne uiszczać będą tę opłatę.

Postanowienia niniejszego paragrafu stosują się analogicznie do Banku Polskiego i Pocztowej Kasy Oszczędności.

§ 6. a) Tak zwykłe, jak i polecone przesyłki listowe, podlegające opłacie ryczałtowej, winny być nadawane przy okienku pocztowem za pomocą książek nadawczych. W służbowych okręgach listono-

szów wiejskich powyższe przesyłki mogą być w taki sam sposób oddawane do rąk listonoszów.

b) Podlegające opłacie ryczałtowej zwykłe przesyłki listowe osób i instytucji prywatnych do władz i urzędów muszą być nadawane przy okienku pocztowem; przesyłki takie mogą być nadawane bez książek nadawczych. W okręgach listonoszów wiejskich powyższe przesyłki mogą być oddawane do rąk listonoszów wiejskich.

c) Polecone przesyłki listowe mają być wpisywane do pocztowej książki nadawczej szczegółowo, zwykle zaś — pod ostatnią wpisaną przesyłką poleconą — zbiorowo.

d) Do nadawania zwykłych przesyłek listowych mogą władze i urzędy używać także osobnych, własnych książek nadawczych i wpisywać je pojedynczo.

W tym ostatnim wypadku urzędy pocztowe przeliczają i stwierdzają ogólną ilość przesyłek nadanych.

§ 7. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia na całym obszarze Rzeczypospolitej. Równocześnie tracą moc obowiązującą: rozporządzenie Ministra Poczt i Telegrafów z dnia 25 maja 1923 r. w przedmiocie ryczałtowania opłat pocztowych za przesyłki listowe władz i urzędów państwowych (Dz. U. R. P. Nr 58, poz. 413), postanowienia § 12 rozporządzenia Ministra Przemysłu i Handlu z dnia 21 lutego 1924 r. w przedmiocie listów za dowodem doręczenia (Dz. U. R. P. Nr 20, poz. 221), postanowienia art. 6 rozporządzenia Ministra Poczt i Telegrafów z dnia 5 września 1919 r. w sprawie zniesienia wolności od opłat pocztowych, telegraficznych i telefonicznych (Dz. U. R. P. Nr 78, poz. 442) oraz wszelkie inne przepisy sprzeczne z niniejszem rozporządzeniem.

Minister Przemysłu i Handlu: *Józef Kiedroń.*

153.

L. 1697/Prez. 1924. Kraków, dn. 1 października 1924.

Do

Wydziałów, Oddziału Finansowego, Dyrekcyj państwowych szkół średnich, ogólno-kształcących, Seminarjów nauczycielskich oraz Rad Szkolnych Powiatowych w Okręgu — w sprawie zmiany przepisów o opłatach stemplowych.

Nawiązując do tut. okólnika L. 868 Prez. z dnia 15/5 b. r. (Dz. U. Kur., Nr. 3) zawiadamia Kuratorjum, że wskutek wejścia w życie ustawy z dnia 31 lipca b. r. (Dz. U. Rz. P., Nr. 73, poz. 730) kwota 1 złoty, określająca sumę rachunku, względnie poświadczenia odbioru, wolną od opłaty stemplowej, podwyższona została na 15 złotych.

Za Kuratora: *Dr. Pollak* wr.

154.

L. 1958/prez. Kraków, dn. 7 listopada 1924.

Do

Wydziałów i Oddziału Finansowego, Dyrekcyj Państwowych Szkół średnich ogólno-kształcących, Seminarjów nauczycielskich, oraz Rad Szkolnych Powiatowych — w sprawie wyjaśnień odnośnie do dodatku za mieszkanie.

Ministerstwo W. R. i O. P., opierając się na piśmie Ministerstwa Skarbu z dnia 25 października 1924, Nr. 2993/DB. I., wyjaśniło, iż z brzmienia art. 10 ustawy z dnia 9 października 1923 o uposażeniu funkcjonarjuszów państwowych i wojska (Dz. Ust., Nr. 116, poz. 924), zmienionego ustawą z dnia 12 czerwca 1924 (Dz. Ust., Nr. 52, poz. 525) wynika, że dodatek na mieszkanie, unormowany — w wykonaniu powyższego artykułu — rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 30 lipca 1924 (Dz. Ust., Nr. 69, poz. 673) nie jest uposażeniem.

Wedle brzmienia umów, zawieranych z pracownikami kontraktowymi stosownie do wzoru umowy służbowej, ustalonego okólnikami Prezydjum Rady Ministrów, w szczególności ostatnio w tej kwestji wydanym okólnikiem z dnia 3 września 1924, L. 10769, Dz. Urz. Kuratorjum, Nr. 5 z b. r., pracownicy ci otrzymują wynagrodzenie równe uposażeniu funkcjonarjuszów państwowych odpowiedniej grupy.

Z powyższego więc wynika, że dodatek na mieszkanie przysługuje tylko funkcjonarjuszom państwowym, których stosunek służbowy nosi charakter publiczno-prawny bez względu na to, czy są mianowani na stałe, czy też do odwołania (prowizorycznie), nie przysługuje zaś pracownikom kontraktowym, których stosunek służbowy opiera się na prywatno-prawnej umowie.

Wobec tego zarządza się ściągnięcie wypłaconych pracownikom kontraktowym tytułem dodatku mieszkaniowego kwot z poborów grudniowych (b. r.).

Nadto wyjaśnia Kuratorjum na podstawie wzwyż wspomnianego rozporządzenia Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego, że funkcjonarjusz państwowy, którego żona pobiera uposażenie lub zaopatrzenie z instytucji państwowej, ma otrzymywać dodatek na mieszkanie według stawki, ustalonej dla samotnych, o ile funkcjonarjusz ten nie otrzymuje w rozumieniu art. 4 powołanej ustawy o uposażeniu innych członków rodziny, oraz że żonę funkcjonarjusza państwowego, będącą funkcjonarjuszem państwowym, należy pod względem dodatku na mieszkanie traktować jako samotną.

Za Kuratora: *Dr. Pollak* wr.

155.

L. 1947/prez. Kraków, dn. 6 listopada 1924.

Do

Rad Szkolnych Powiatowych w Okręgu — w sprawie legitymacyj urzędniczych dla tymczasowych nauczycieli szkół powszechnych.

Wykonując rozporządzenie Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego, Nr. 10209/I. z dnia 22/8 1924, zmienione częściowo rozp. Nr. 12971/I. z dnia 13 października 1924, zawiadamia Kuratorjum p. Przewodniczących Rad Szkolnych Pow. (inspektorów szkolnych), że w legitymacjach, wystawianych nauczycielom publ. szkół powszechnych, którzy ze względów służbowych często zmieniają miejsca urzędowania, nie musi być wymieniona miejscowość, w której w danej chwili są zatrudnieni. W celu usunięcia jednak możliwych nieporozumień z tego powodu przy kontroli kolejowej poleca Kuratorjum, aby takim nauczycielom każdorazowo przy zmianie miejsca służbowego wydawali Panowie Inspektorowie, jako uzupełnienie do legitymacji urzędniczej, zaświadczenie, określające miejscowość, w której właściciel legitymacji w danej chwili jest zatrudniony.

Równocześnie nadmienia się, że w najbliższym czasie przy sposobności unormowania ulg dla funkcjonarjuszów państwowych w przejazdach państwowymi środkami komunikacyjnymi na zasadzie art. 10 ustawy uposażeniowej z 9 października 1923 będzie poddany rewizji dotychczasowy wzór legitymacyj służbowych. Za Kuratora: *Dr. Pollak* wr.

156.

L. 1851/prez. Kraków, dn. 22 października 1924.

Do

Dyrekcyj państwowych szkół średnich ogólno-kształcących, Seminarjów nauczycielskich — w sprawie zmian rozkładu jazdy.

Dyrekcja Kolei Państwowych w Krakowie zawiadomiła Kuratorjum, że niektóre Dyrekcje domagają się od niej dość często zmiany rozkładu jazdy pociągów w ciągu roku szkolnego z uwagi na to, że nauka kończy się u jednych o godzinie 13-tej, u innych o 13^{30} lub nawet 14-tej.

Kuratorjum stwierdza, że tego rodzaju żądania są zbyt daleko posunięte. Młodzież bowiem szkolna stanowi bardzo nieznaczny tylko procent podróżnych i to wyłącznie na krótkie odległości, przeważną zaś część podróżnych dostarcza świat handlowo-przemysłowy i robotniczy i ci podróżni nie mogą być pozbawieni koniecznych połączeń kolejowych na wyłączną korzyść młodzieży, jadącej na odległość jednej, dwu lub trzech stacji. Nadto ze względu na samowystarczalność kolei nie można zaprowadzać osobnych pociągów, któreby służyły li tylko dla przewozu młodzieży szkolnej.

Wobec tego porozumiawszy się z Dyrekcją Kolei Państwowej w Kra-

kowie zawiadamia Kuratorjum Dyrekcje, że zmiany rozkładu jazdy w ciągu roku po 1 czerwca względnie po 1 października są niedopuszczalne i Dyrekcja Kolei Państwowych nie może przyjąć żadnej odpowiedzialności za dowóz młodzieży do szkół i odwóz do domów w razie zmian godzin nauki poza normalnemi terminami trwania nauki.

Za Kuratora: *Dr. Pollak* wr.

157.

L. 7416/II 24. Kraków, 10 listopada 1924 r.

Do

wszystkich Szkół Średnich ogólno-kształcących i Seminarjów nauczycielskich tak państwowych jak prywatnych w Okręgu — w sprawie przeciążenia nauką młodzieży.

Nawiązując do okólnika Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego, podanego do wiadomości w Dzienniku Urzędowym Ministerstwa z dnia 1 października 1924 r. Nr. 15, pozycja 155, polecam wszystkim Dyrekcjom szkół średnich i seminarjów nauczycielskich, zarówno państwowych jak prywatnych, aby okólnik powyższy, traktujący sprawę przeciążenia młodzieży, stanął na porządku obrad pełnych rad pedagogicznych w II okresie konferencyjnym jako przedmiot sesji naukowo-wychowawczej. W tym związku polecam dalej, aby w każdej klasie z osobna poddano szczegółowemu zbadaniu stan obciążenia młodzieży nauką domową na podstawie ankiety, przeprowadzonej przez opiekunów klasowych z podkładem następujących pytań:

A)

1. Klasa i ilość uczniów odpowiadających.
2. Ile godzin dziennie przygotowujesz się do nauki szkolnej na dzień następny?
3. Który przedmiot sprawia ci największe trudności?
4. Ile czasu poświęcasz mu?
5. Który przedmiot idzie ci najłatwiej?
6. Ile czasu poświęcasz mu?
7. Który dzień w tygodniu jest dla ciebie najtrudniejszy?
8. Dlaczego?
9. Który dzień w tygodniu jest dla ciebie najłatwiejszy?
10. Dlaczego?
11. Ile czasu poświęcasz na prywatną naukę (np. języków obcych, muzyki)?
12. Ile czasu zużywasz dziennie na przechadzki, sporty itp. (wogóle na zajęcia na świeżem powietrzu)?
13. Ile czasu poświęcasz dziennie na inne zajęcia dowolne dla przyjemności (np. lekturę, itp.)?
14. Czy zawsze jadasz pierwsze śniadanie przed pójściem do szkoły i czy ciepłe?
15. Czy przynosisz z sobą drugie śniadanie do szkoły?
16. Ilu uczniów dojeżdża codziennie do szkoły? (odpowiada nauczyciel)
17. Ile godzin dziennie tracisz na dojeżdżanie do szkoły?
18. O której godzinie wstajesz?, o której wracasz?, o której idziesz spać?

B)

1. Do ilu i jakich organizacyj uczniowskich należysz?
2. Ile czasu zabierają ci te organizacje tygodniowo?
3. W których dniach pracujesz w tych organizacjach?
4. W jakim czasie pracujesz w organizacjach?
5. W jakim dniu i w jakim czasie pragnąłbyś pracować w organizacjach?
6. Ile czasu zużywasz na udzielanie lekcyj prywatnych (korepetycyj)?

W ten sposób zebrany materjał należy statystycznie opracować, uwzględniając stosunki procentowe, zarówno w poszczególnych klasach, jakoteż sumarycznie w całym zakładzie, poczem wyniki tak opracowanego materjału, łącznie z dyskusją i ewentualnymi wnioskami, trzeba przedłożyć Kuratorjum.

Jednakowoż jest także stwierdzonym faktem, że rodzice i opiekunowie uczniów żalą się niejednokrotnie, jakoby młodzież obecnie za mało miała pracy w domu, jakoby istniało pewne niedociążenie. Pożądaną jest tedy rzeczą, ażeby również na zebraniach Komitetów Rodzicielskich, zwołanych wyraźnie dla omówienia tej sprawy, na podstawie odpowiedniego referatu, poddano dyskusji sprawę pracy domowej młodzieży. Aby i tutaj uchwycić opinję, należy stwierdzić liczbę obecnych i poddać głosowaniu następujące pytania:

1) Ilu z obecnych uważa, że młodzież jest przeciążona pracą domową dla szkoły.

2) Ilu z obecnych uważa, że młodzież pracuje za mało dla szkoły.

Wyniki tych obrad, również statystycznie opracowane, należy przedłożyć Kuratorjum razem z ankietą uczniowską.

Niezależnie od zarządzeń, później się wydać mających, polecam już teraz wszystkim gronom nauczycielskim, aby ściśle przestrzegały ogólnych wskazań metodycznych, podanych w wyżej wymienionym okólniku ministerjalnym, mając zawsze na oku, że należy kłaść nacisk na pracę, rozwijającą siły umysłowe, rozbudzającą uczucia i wyrabiającą zdolności działania, a nie przeciążającą jednostronnie zbytecznym balastem samej tylko pamięci. Za punkt wyjścia w nauczaniu należy, ile możności, brać fakta, a formą nauczania ma być przeważnie rozmowa i dyskusja. Przytem należy też udoskonalać metodę zbiorowego nauczania.

Opierając się zaś na sprawozdaniach Wizytatorów, zarządzam narazie co następuje:

1. Lekcja szkolna, obejmująca tylko 45 minut, powinna być jak najintenzywniej zużytkowana do odpowiedniego przerabiania materjału łącznie z wszechstronnem rozwijaniem funkcyj duchowych. Część egzaminacyjną, która bardzo często zabiera połowę rozporządzalnego czasu, należy w lekcjach teoretycznych ograniczyć najwyżej do 10 minut, a cały nacisk trzeba położyć na opracowanie, przy współudziale uczniów, nowego materjału, na co należy zużyć przynajmniej 25 minut czasu, poczem w ostatnich minutach należy przerobioną treść pogłębić, utrwalić, wyćwiczyć i ująć w krótką syntezę. Wykładanie przez kilka godzin z rzędu i odpytywanie partjami jest żadną miarą niedopuszczalne. Dla zapewnienia większej wprawy należy uczniom podać odpowiednie, niezbyt długie, ćwiczenie domowe, wymagające w opracowaniu także pewnej samodzielności. Unikać należy prac mechanicznych lub bezmyślnego powtarzania pracy szkolnej, np. przepisywania, przerysowywania itp.

2. Polecam też, ażeby ścisłą opieką otoczono uczniów wybitniej uzdolnionych, którym nie wystarcza materjał normalny, podawany w szkole. Dla takich należy tworzyć odrębne zespoły pracy (kółka naukowe), w których mogliby się oni rozwijać stosownie do swoich zdolności, bo wiadomo, że każda siła rozwija się tylko wtedy, jeżeli pokonywa stosowny opór. Z tego punktu widzenia należy też otoczyć opieką poszczególne jednostki wyżej uzdolnione, dostarczając im potrzebnych pomocy naukowych i omawiając z niemi rezultaty pracy. Z wszystkich tych prac, noszących charakter prac uzupełniających, należy składać sprawozdania w związku z sprawozdaniem rocznem.

3. Stwierdzono dalej, że niektóre rady pedagogiczne w zastosowaniu okólnika Kuratorjum Lwowskiego z dnia 7/XI. 1920 L. 1010/Pr. uchwalały nie pisać zadań szkolnych matematycznych, kładąc natomiast większy nacisk na ćwiczenia domowe. Zarządzenie to niniejszem zmieniam i polecam, aby wypracowania matematyczne pisano w szkole przynajmniej jedno w okresie konferencyjnym, przyczem należy ściśle baczyć na samodzielną pracę, stosując nawet różne tematy bądź dla grup bądź nawet indywidualnie. Tak przeprowadzone zadania szkolne staną się ważnym miernikiem wiedzy i sprawności matematycznej ucznia, może nawet ważniejszym, niż praca pod kierunkiem nauczyciela, udzielającego uczniowi nieraz daleko idącej pomocy. Natomiast ćwiczenia domowe należy stosować tylko w wymiarze koniecznie potrzebnym dla wprawy na tle materjału przerobionego w szkole. Stwierdzono także, że nauczyciele języków nowożytnych, pod wpływem dawnego przyzwyczajenia, w wielu wypadkach jeszcze stosują domowe wypracowania piśmienne jako zadania poprawiane i oceniane, częstokroć o treści dla ucznia pod względem językowym zupełnie obcej, powodując w ten sposób niepotrzebną dłuższą pracę domową. To też Dyrektorowie powinni dopilnować, ażeby także co do ilości i jakości wypracowań znalazły zastosowanie zasady podane w programie ministerjalnym.

4. Wypracowania piśmienne, zwłaszcza w języku ojczystym, mogą być ważnemi źródłami do poznania psychiki młodzieży w danym czasie i wieku, a nadto dostarczają koniecznego materjału dla badania metody uczenia; zagranicą pojawiają się wypracowania uczniowskie nawet w druku. Tymczasem u nas tak cenne źródła dla pracy pedagogiczno-dydaktycznej idą częstokroć na marne. Wobec tego zarządzam, ażeby wszystkie charakterystyczne wypracowania piśmienne z języka ojczystego przechowywano w archiwum szkolnem. Tak samo należy pomieścić w archiwum celniejsze rysunki i okazy pracy ręcznej, stanowiące również ważne dokumenty wypowiadania się młodzieży szkolnej. Co do innych piśmiennych prac szkolnych należy pomieścić w archiwum z każdego przedmiotu w każdej klasie tylko po jednym typowym zeszycie dla każdego stopnia klasyfikacyjnego.

5. W celu orjentowania się w ilości i jakości przerobionego i zadanego materjału do pracy domowej, należy w dziennikach klasowych zapisywać przerobioną na lekcji treść z każdego przedmiotu, a nadto, jeżeli chodzi o wykonanie pracy w pewnym późniejszym terminie, należy zaznaczyć także dzień, na który dana praca wypadnie w tym celu, aby uniknąć w pewnych dniach skupienia wypracowań z różnych przedmiotów. Tak systematycznie prowadzone zapiski mogą później posłużyć za punkt orjentacyjny, pozwalający ocenić, ile w normalnych warunkach można z uczniami przerobić. Będzie to także cenny eksperymentalnie stwierdzony materjał dla rewizji

obowiązujących programów. Konieczną też w takich okolicznościach jest koncentracja w nauczaniu, którą trzeba przeprowadzić przez częste wzajemne porozumiewanie się nauczycieli uczących w tej samej klasie, przyczem inicjatywa spocząć winna w rękach opiekuna klasowego, którego zadaniem winno także być regulowanie równomiernego rozkładu prac szkolnych i domowych ucznia. Ażeby postępowanie w tym kierunku wprowadzić w życie, powinni opiekunowie klasowi, w porozumieniu z nauczycielami poszczególnych przedmiotów, złożony w kancelarji dyrektorów rozdział materjału naukowego, rozłożyć na poszczególne okresy konferencyjne według zasady koncentracji, wyznaczając na okres pewne zadanie główne, dla rozwiązania którego ma się ugrupować szczegółowy materjał ze wszystkich przedmiotów. Tak skoncentrowane nauczanie uchyli szczegóły drugorzędne i usunie zauważoną niejednokrotnie rozbieżność w rozdziale materjału. Tego rodzaju tablice konspekcyjne, przesłane w 2 egzemplarzach i zatwierdzone przez Kuratorjum, winny znajdować się w sali konferencyjnej i w klasie. Te ostatnie, mające na celu ułatwienie orjentacji uczniów w całości materjału, mogą być ujęte w ogólniejsze ramy. Z końcem roku szkolnego należy przesłać Kuratorjum uwagi z doświadczeń poczynionych w ciągu roku.

6. W celu zapewnienia powyższym zarządzeniom należytej realizacji polecam, aby w poszczególnych klasach na różnych stopniach i w różnych przedmiotach, były przeprowadzone lekcje pokazowe, zazwyczaj dwie, a w każdym razie przynajmniej jedna w okresie konferencyjnym i to na przemian lekcje z nauk przyrodniczych i duchowych (humanistycznych) wobec wszystkich członków grona nauczycielskiego, poczem należy przeprowadzoną lekcję przedyskutować na sesji naukowej na podstawie autoreferatu i koreferatu drugiego fachowca lub nauczyciela pokrewnego przedmiotu. O terminie każdej takiej lekcji pokazowej należy tydzień przedtem zawiadomić właściwego Wizytatora. Protokół z tak przeprowadzonej lekcji należy w przeciągu 5 dni przedłożyć Kuratorjum. Niezależnie od tego pożądane są lekcje, przeprowadzone w obecności fachowców danego przedmiotu lub nauczycieli przedmiotów pokrewnych, jakoteż samodzielne referaty, dotyczące spraw wychowania i szkolnictwa, tudzież sprawozdania o wybitniejszych dziełach z dziedziny naukowo - wychowawczej. Wskazówek w tym kierunku może udzielić Komisja Bibljoteczna przy Centralnej Okręgowej Bibljotece Nauczycielskiej (gimnazjum św. Anny), a potrzebnych książek dostarczy Bibljoteka Centralna.

7. Zarządzam dalej, zgodnie z okólnikiem ministerjalnym, ażeby w Okręgu Krakowskim czwartek po południu był dniem wolnym od specjalnej pracy domowej na dzień następny. Natomiast popołudnie to należy przeznaczyć na dowolne zajęcia pozalekcyjne na świeżem powietrzu, jak wycieczki (przyrodnicze, geograficzne, harcerskie), praca ręczna, śpiew chóralny, ćwiczenia orkiestry szkolnej, audycje muzyczne, zajęcia związane z samorządem szkolnym, posiedzenia różnych organizacyj szkolnych itp. Na tej niwie otwiera się też wdzięczny zakres działania, dotychczas nie wyzyskany należycie, dla opiekunów klasowych.

8. Polecam też, aby Dyrekcje zakładów, w porozumieniu z radami pedagogicznemi, korzystały z prawa zarządzenia 5 dni wolnych w roku szkolnym wśród warunków w okólniku powyższym wyszczególnionych. O tych dniach wolnych, jakoteż o innych, z warunków lokalnych wynikających, ale zostających poza świętami przez Państwo uznanemi, należy, zresztą

w myśl już wydanego okólnika z dnia 22/X. 1924, L. 7279/II. powiadomić we właściwym czasie odnośnego Wizytatora, a nie Kuratorjum.

9. Nie ulega wątpliwości, że w zjawisku przeciążenia młodzieży niemałą rolę odgrywa także posiadany przez młodzież zapas energji fizjologicznej, która uzupełnia się przez odpowiednie odżywianie. Nasza młodzież, niestety, w wielu wypadkach nie jest należycie odżywiana. Polecam zatem Dyrekcjom i Radom Pedagogicznym, aby stosownie do warunków lokalnych przy pomocy Komitetów Rodzicielskich, obmyśliły sposób podawania w szkole drugiego śniadania ciepłego, ze względów wychowawczo-społecznych jednakowego dla wszystkich, zawierającego należytą wartość odżywczą (np. barszcz z ziemniakami, mleko lub białą kawę z chlebem, lane ciasto na mleku itp.). Młodzież, która w taki sposób posili się po trzeciej godzinie naukowej w czasie przerwy 20 minutowej, może z pewnością lekko znieść jeszcze dalsze 3 godziny, odpowiednio przeplatane przedmiotami nie wymagającymi ustawicznego siedzenia. Wobec tego można też z łatwością wszystkie godziny szkolne przenieść na przedpołudnie, przeprowadzając wszędzie zasadę nauki jednorazowej.

10. Do współdziałania w sprawie właściwego obciążenia młodzieży powołani są także lekarze szkolni. Obowiązkiem ich jest w ramach ogólnych swej działalności obserwować oddziaływanie różnych przedmiotów na ustrój psychofizyczny młodzieży. Łącznie z sprawozdaniami okresowemi mają lekarze szkolni, którzy są obowiązani brać udział w posiedzeniach Rady Pedagogicznej, przedkładać swoje spostrzeżenia i uwagi, dotyczące stanu zdrowia młodzieży, poruczonej ich opiece.

Za wykonanie powyższych zarządzeń, mających na celu zdrowie młodzieży, a tem samem tężyznę przyszłych obywateli Państwa, czynię odpowiedzialnymi Dyrektorów zakładów.

Kurator: *Owiński* w. r.

158.

Min. Wyzn. Rel. i Ośw. Publ. Warszawa, dnia 6 października 1924.
Nr. 7753/I.

Do

Kuratorjów Okręgów Szkolnych i do Województwa Śląskiego w Katowicach, tudzież do Dyrekcyj szkół średnich i Seminarjów nauczycielskich, inspektorów szkolnych, kierowników szkół i całego nauczycielstwa — w sprawie prawidłowej postawy młodzieży przy pracy szkolnej.

Wizytacje szkół wskazały, że dziatwa szkolna podczas zajęć w szkole, nawet mając ławki przystosowane do swego wzrostu, bardzo często, zwłaszcza podczas pisania, siedzi w wadliwej pozycji: kręgosłup skrzywiony, pierś przygnieciona do stołu ławki, głowa nadmiernie przechylona nad zeszytem zamiast równomiernego oparcia obu ramion o stół ławki, swobodnej prostej pozycji tułowia i trzymania głowy w należytej odległości od książki lub zeszytu.

Następstwem tego wadliwego trzymania się dziecka podczas pracy bywa skrzywienie kręgosłupa, ucisk na narządy wewnętrzne, zwłaszcza na płuca, zaburzenia w krążeniu krwi, w mózgu, z całym szeregiem następstw szkodliwych dla zdrowia dziecka, jak chroniczne bóle głowy, rozwój t. zw. „krótkowidztwa szkolnego" i t. p.

Ponieważ dziecko wdraża się już w pierwszych latach nauki szkolnej w ten lub inny sposób siedzenia przy pracy, przeto nauczyciele winni czu-

wać nad tem już od pierwszych dni pobytu dziecka w szkole, bacząc jednocześnie, by każde z nich miało odpowiednią dla siebie ławkę i by w środku lekcyj wykonywało ćwiczenie oddechowe.

Pożądanem jest, by w klasie lub na korytarzach szkolnych wisiały wzory ucznia, znajdującego się w prawidłowej postawie podczas pisania.

W seminarjach nauczycielskich zwłaszcza powinno się zawczasu wpajać w wychowanków, jako przyszłych wychowawców młodzieży, rzetelne odczucie i należyte zrozumienie tego działu higjeny szkolnej.

(KOSKr. L. 1781/prez.). Minister: *Miklaszewski* wr.

159.

L. 5632/II. Kraków, dnia 7 października 1924.

Do

Dyrekcyj wszystkich szkół średnich ogólno-kształcących w Okręgu — w sprawie Liceum handlowego.

Kuratorjum Okręgu Szkolnego Krakowskiego poleca Dyrekcjom, aby w swych zakładach udzieliły uczniom w sposób właściwy do wiadomości zarządzenie Ministerstwa W. R. i O. P. z dnia 1 lipca 1924 r., Nr 10769/D. III., które brzmi:

Szkołom handlowym z kursem dwuletnim, do których prawo wstępu nadaje ukończenie sześciu klas szkoły średniej ogólno-kształcącej, Ministerstwo nadaje miano:

LICEUM HANDLOWE.

Ministerstwo opracowuje wzór statutu dla liceum handlowego. W statucie przewiduje się: nadanie wychowankom prawa ulgowej służby wojskowej narówni z absolwentami szkoły średniej ogólno-kształcącej, przewiduje się równocześnie zrównanie absolwentów liceów z absolwentami szkół średnich ogólno-kształcących pod względem państwowej służby cywilnej.

Wychowańcy liceum korzystać będą z prawa zdawania matury uproszczonej. Podstawą uproszczenia będzie: a) zaliczenie ukończonych klas sześciu; b) zaliczenie języka polskiego, historji, religji i języka obcego, jako wykładanych w dwóch klasach liceum. Za Kuratora: *Dr. Pollak* wr.

160.

L. 1608/prez. Kraków, dnia 18 września 1924.

Do

Dyrekcyj szkół średnich ogólno-kształcących, Seminarjów nauczycielskich oraz Rad Szkolnych Powiatowych w Okręgu — w sprawie portretów sławnych wodzów polskich.

Kuratorjum Okr. Szk. Krak. zwraca uwagę na wydawnictwo serji portretów sławnych wodzów polskich, wydanych nakładem Zarządu Głównego T. S. L., a to celem poparcia tegoż wydawnictwa w swoim zakresie.

Wydawnictwo to pod względem formy wykonania, jakoteż i estetycznej wartości nadaje się dla zdobienia sal szkolnych. Zaznacza się przytem, że dochód z niniejszego wydawnictwa przeznaczony jest w całości na cele oświatowe.

W sprawie ich nabycia należy zgłaszać się w biurze centralnem Towarzystwa Szkoły Ludowej w Krakowie, ul. św. Anny L. 5.

Za Kuratora: *Dr Pollak* wr.

161.

L: 1984/prez. W Krakowie, dnia 15 listopada 1924 r.

Do

Dyrekcyj Państwowych szkół średnich ogólno-kształcących i seminarjów nauczycielskich w Okręgu — w sprawie uposażenia nauczycieli.

Ministerstwo Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego rozporządzeniem Nr. 6775/24/II z dnia 29 października 1924 wyjaśniło na zapytanie jednego z Kuratorjów, że nauczyciele szkół średnich, którzy otrzymali, lub też otrzymają dyplomy na podstawie ustawy z dnia 26 września 1922 Dz. U. R. P. N. 90 poz. 828, dotyczącej kwalifikacyj zawodowych do nauczania w szkołach średnich ogólnokształcących i seminarjach nauczycielskich państwowych i prywatnych, mają prawo do wyższego uposażenia w myśl art. 31 względnie 32 ustawy z dnia 9/X 1923, Dz. U. R. P. Nr. 116. poz. 924, według następujących zasad:

1. nauczyciele, którzy uzyskali kwalifikacje według *art. 5.* ustawy o kwalifikacjach mają prawo do wyższych poborów wstecz od dnia *1 października 1923 tj.* od dnia wejścia w życie ustawy uposażeniowej.

2. nauczyciele, których Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego uzna za posiadających kwalifikacje w myśl *art. 6.* ustawy, oraz nauczyciele, którzy otrzymają kwalifikacje na podstawie noweli do ustawy o kwalifikacjach z dnia 16 lipca 1924, Dz. U. R. P. Nr. 75. poz. 740, otrzymywać mogą wyższe uposażenie dopiero od nia pierwszego miesiąca następującego po dacie wydania dyplomu.

Za Kuratora: *Dr. Pollak* wr.

162.

L: 1993/prez. W Krakowie, dnia 15 listopada 1924 r.

Do

Wydziałów i Oddziału Finansowego, Dyrekcyj państwowych szkół średnich ogólno-kształcących, Seminarjów nauczycielskich, oraz Rad Szkolnych Powiatowych w sprawie zwrotu zwolnionym ze służby funkcjonarjuszom państwowym wpłaconej przez nich częściowo należności na akcje Banku Polskiego.

Na podstawie rozporządzenia Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego Nr. 9740/F.24 z dnia 5 listopada 1924 r., wydanego zgodnie z pismem Ministerstwa Skarbu z dnia 6 października 1924 N. DK. 5275/WAK wyjaśnia Kuratorjum, że funkcjonarjuszom państwowym zwolnionym ze służby *bez odprawy,* którzy jednak, subskrybując akcje Banku Polskiego, wpłacili tylko część należytości (rat) za nie, będą mogły być zwrócone wpłacone przez nich raty po nadesłaniu do Kuratorjum pisemnych deklaracji, iż zrzekają się wszelkich praw do subskrybowanych przez nich akcji Banku Polskiego.

Na podstawie odnośnego materjału Kuratorjum wystąpi do Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego o zwrot gotówki, jaka przypadać będzie z powyższego tytułu.

Za Kuratora: *Dr. Pollak* wr.

163.

ROZPORZĄDZENIE

Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego

z dnia 29 września 1924 r.

w sprawie zniesienia Rady Szkolnej Powiatowej w Podgórzu.

Na podstawie art. 1 ustawy z dn. 4 czerwca 1920 r. o tymczasowym ustroju władz szkolnych (Dz. Ust. Rz. P. Nr. 50, poz. 304), §§ 1 i 13 ustawy z dnia 26 czerwca 1899 r. (Dz. Ust. i rozp. Kr. Nr. 84) oraz §§ 1 i 2 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 8 listopada 1923 r. (Dz Ust. Rz. P. Nr. 12, poz. 992), znoszę osobną Radę Szkolną Powiatową i osobnego inspektora szkolnego w Podgórzu, a kompetencje ich w odniesieniu do obszaru dawnego powiatu podgórskiego przenoszę na Radę Szkolną Powiatową i inspektora szkolnego powiatu krakowskiego,

Warszawa, dnia 29 września 1924 r. (L. 12679/I).

Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego:

(—) Dr. Bolesław Miklaszewski.

164.

ROZPORZĄDZENIE

Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego

z dnia 29 września 1924 r.

w sprawie ustanowienia Rady Szkolnej Powiatowej i stanowiska inspektora szkolnego w Makowie.

Na zasadzie art. 1 ustawy z dnia 4 czerwca 1920 r. o tymczasowym ustroju władz szkolnych (Dz. Ust. Rz. P. Nr. 50, poz. 304), §§ 1 i 13 ustawy z dnia 26 czerwca 1899 r. Dz. Ust. i rozp. Kr. Nr. 84) oraz §§ 1 i 2 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 8 listopada 1923 r. (Dz. Ust. Rz. P. Nr. 122, poz. 991), ustanawiam w mieście Makowie w województwie krakowskiem osobną Radę Szkolną Powiatową i osobnego inspektora szkolnego.

Kompetencja Rady Szkolnej Powiatowej w Makowie rozciągać się będzie na obszar powiatu makowskiego, określony powołanem wyżej rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 8 listopada 1923 r.

Warszawa, dnia 29 września 1924 r. (L. 12680/I).

Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego:

(—) Dr. Bolesław Miklaszewski.

Uwaga Redakcji. Łącznie z powyższemi rozporządzeniami Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego podaje się do wiadomości Nauczycielstwa, że na podstawie rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 8 listopada 1923 (Dz. Ust. R. P. Nr. 122 ex 1923, poz. 991) nowo utworzony powiat Maków obejmować będzie następujące 42 gmin, wydzielonych z powiatów myślenickiego i żywieckiego: 1. Biała, 2. Bieńkówka, 3. Bogdanówka, 4. Budzów, 5. Bystra, 6. Grzechynia, 7. Jachówka, 8. Jordanów, 9. Juszczyn, 10. Kocoń, 11. Kojszówka, 12. Krzeszów, 13. Krzeczów,

14. Kuków, 15. Kurów, 16. Lachowice, 17. Las, 18. Łętownia, 19. Maków, 20. Malejowa, 21. Naprawa, 22. Osielec, 23. Pewelka, 24. Rabka, 25. Sidzina, 26. Skawa, 27. Skawica, 28. Skomielna biała, 29. Skomielna czarna, 30. Ślemień, 31. Słonne, 32. Spytkowice, 33. Stryszawa, 34. Sucha, 35. Tokarnia, 36. Toporzysko, 37. Wieprze, 38. Więcierza, 39. Wysoka, 40. Zaryte, 41. Zawoja i 42. Żarnówka,

Ogłoszenia urzędowe.

165.

Unieważnienie legitymacji kolejowej.

Kuratorjum Okr. Szk. Krak. unieważnia legitymację kolejową na nazwisko: *Dutkowa Józefa,* naucz. szk. pow. w Jeleniu, powiat Chrzanów (Nr 4493, zgubiona).

166.

Cena legitymacyj od 1 października 1924 r.

Kuratorjum ogłasza, że z dniem 1 października 1924 r. cena legitymacji urzędniczej wynosi 2 złote.

167.

Podręczniki szkolne, wydawnictwa itd.

Do spisu podręczników szkolnych, dozwolonych do używania w IV i V oddziałach szkoły powszechnej, zaliczyć należy książki *B. Dyakowskiego:* „Historja naturalna" — Cz. I i II. (MWROP 19/X 24. L. 1844/K).

Pan Minister Wyznań Religijnyoh i Oświecenia Publicznego rozporządzeniem z dnia 16 września 1924 r. L. 3064/24/S dopuścił do tymczasowego, tylko na rok szkolny 1924/25, użytku w szkołach z językiem wykładowym żydowskim następujące podręczniki:

Bastomski Sz. „Ilustrirter aritmetiszer rechnbuch". I tajl. I heft. Wilno 1921.
„ „ „Aritmetiszer rechnbuch". I tajl. II heft. Wilno 1922.
„ „ „Aritmetiszer rechnbuch". II tajl. I heft. Wilno 1920.
„ „ „Aritmetiszer rechnbuch". II tajl. II heft. Wilno 1920.
Bastomski Sz., Hurwic L. „Aritmetiszer rechnbuch". III t. Bruchcoln, Wilno 1921.
(KOSK. L. 1672/prez. 1924).

Kuratorjum O. S. Kr. zaleca zeszyty *Bibljoteczki Hygjenicznej,* wydawane przez „Książnicę-Atlas" we Lwowie, jako pożyteczne do użytku nauczycieli, wychowawców i lekarzy szkolnych, tak w celach wychowawczych, jak dla urządzania specjalnych pogadanek lub odczytów.
(KOSK. L. 1824/prez. 1924).

Zechcą Dyrekcje i Rady Szkolne Powiatowe zalecić młodzieży szkolnej prenumerowanie pisemka, specjalnie dla niej redagowanego i wydawanego przez „Książnicę-Atlas" we Lwowie p. n. *„Iskry"*. Pisemko to zostało zaliczone rozp. Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dnia 21/V 1924 r. L. 1539/24/S do wydawnictw pożądanych jako lektura dla młodzieży. (KOSK. L. 1785/prez. 1924).

Kuratorjum zwraca uwagę Nauczycielstwa wszystkich szkół w Okręgu na wydawnictwo Włościańskiego Związku Oświaty p. t. *„Wieś, Dwór i Miasto,*

jako równoważne czynniki rozwoju Polski w okresie tysiąclecia", — które z dniem 1 stycznia 1925 r. zacznie wychodzić jako ilustrowany miesięcznik. W sprawie prenumeraty zwracać się należy pod adresem: Kraków, Hotel Narodowy, ulica Poselska 22, pokój 17.

168.

Tymczasowy podział rejonów wizytatorów szkół średnich.

Wizytator: Dr. Jan Jakóbiec: Państwowe gimnazja: Biała, Dębica, Jasło, Kraków IV, Kraków V, Kraków VII, Kraków VIII, Kraków IX, Kraków X, Nowy Sącz II, Tarnów II, Tarnów III, Wadowice, Zakopane, Żywiec. Prywatne gimnazja: Jasło: żeńskie Koła T. N. S. W., Kraków: im. Król. Jadwigi, Kraków: SS. Urszulanek, Kraków: OO. Pijarów, Kraków: gimnazjum żydowskie, Kraków: im. St. Jaworskiego, Nowy Sącz (Biały Klasztor), Staniątki: SS. Niepokalanek, Tarnów: SS. Urszulanek, Zbylitowska Góra: SS. Sercanek, Zakopane: sanatoryjne.

Wizytator: Jakób Zachemski: Państwowe gimnazja: Bochnia, Brzesko, Chrzanów, Gorlice, Kraków I, Kraków II, Kraków III, Kraków VI, Myślenice, Mielec, Nowy Sącz I, Nowy Targ, Tarnów I, Wieliczka. Prywatne gimnazja: Dąbrowa koło Tarnowa, Grybów, Kraków: XX. Misjonarzy, Kraków: XX. Salezjanów, Kraków: I. pryw. żeńskie, Kraków: im. H. Kaplińskiej, Nowy Sącz: żeńskie, Tarnów: im. E. Orzeszkowej, Oświęcim: koedukacyjne miejskie, Oświęcim: XX. Salezjanów, Ropczyce: męskie, Wieliczka: żeńskie.

169

Karty porady.

Podaje się do wiadomości Dyrekcji wszystkich szkół średnich, oraz Rad Szkolnych Państwowych, że „Karty Porady" dla pomocy lekarskiej dla Pracowników Państwowych zamawiać można w „Szkolnicy" (dawniej „Sarmacja"), Kraków, ul. Szewska 2.

170.

Wydalenie.

Kuratorjum Okręgu Szkolnego Krakowskiego zarządza, że *Maksymiljan Pufeles,* b. uczeń klasy siódmej państwowego gimnazjum VII w Krakowie, ukarany wyrokiem Sądu Okręgowego Karnego w Krakowie z dnia 24 czerwca 1924 r. z powodu przekroczenia z § 477 u. k., nie może być przyjęty w poczet uczniów szkół średnich ogólno-kształcących ani też dopuszczony do jakichkolwiek egzaminów. (KOSK. L. 6272/II 24).

171.

Mianowania.

Pan Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego rozporządzeniem z dniem 18 października br. L. 671/3. P. powierzył p. *Jakóbowi Zachemskiemu,* dyrektorowi państwowego gimnazjum w Nowym Targu, obowiązki wizytatora szkół średnich ogólno-kształcących w Okręgu Szkolnym Krakowskim od dnia 1 listopada 1924 r.

Ministerstwo W. R. i O. P. rozporządzeniem z 12/IX 1924. Nr 11266/I zamianowało z dniem 1 września 1924 r. *ks. Piotra Maciąga*, nauczycielem religji w Państwowem Seminarjum Nauczycielskiem męskiem w Tarnowie na podstawie § 8 P. S. N.

Ministerstwo W. R. i O. P. rozp. z dnia 12/IX br. Nr 11272/I zamianowało z dniem 1 września 1924 r. p. *Tadeusza Biernakiewicza* nauczycielem Państw. Seminarjum Naucz. męskiego w Krakowie na podst. § 8 P. S. N.

Ministerstwo W. R. i O. P. rozp. z dnia 13/IX 1924 Nr 11273/I zamianowało p. *Stefanję Chmielakównę* nauczycielką Państw. Seminarjum Naucz. żeńskiego w Krakowie, oraz pp. *Klotyldę Godzińską* i *Julję Miterównę* nauczycielkami na podstawie § 8 P. S. N. w tym zakładzie.

Ministerstwo W. R. i O. P. rozp. z dnia 12/IX 1924 r. zamianowało z dniem 1 września 1924 p. *Franciszka Pększyca,* nauczycielem Państwowego Seminarjum Naucz. męskiego w Krakowie.

Ministerstwo W. R. i O. P. rozporządzeniem z dnia 8/9 1924 r. Nr. 10. 995/I. zamianowało p. *Józefa Prokopa,* dyrektorem Państwowego Seminarjum Nauczycielskiego męskiego w Tarnowie.

Kuratorjum Okręgu Szkolnego zamianowało p. p.: *Jana Ciężobkę,* kierownikiem szkoły powszechnej im. J. Dietla w Krakowie; *Józefę Gablonkowską,* kierowniczką szkoły 7-klasowej żeńskiej powsz. w Gorlicach; *Józefa Groelego,* kierownikiem szkoły powszechnej 4-klas. w Zakliczynie; *Józefa Grucę,* kierownikiem szkoły 7-klasowej powsz. męskiej w Żywcu; *Franciszkę Tatarównę,* kierowniczką szkoły XLVII. powsz. żeńskiej w Krakowie; *ks. Antoniego Oleksika,* stałym katechetą szkoły powsz. w Szczurowej; *Władysława Biestka,* stałym kierownikiem szkoły powszechnej w Krzyżu, powiat Tarnowski; *Eugenjusza Nawrockiego,* stałym kierownikiem szkoły 2-klasowej w Woli Batorskiej, powiat Bochnia; ks. *Stanisława Bączewskiego,* stałym nauczycielem religji rzymsko-katolickiej, szkoły im. K. Brodzińskiego w Bochni; *Dr. Hirsza Bergera, Stanisława Rokitę i Franciszka Szczucińskiego,* nauczycielami XXVII. szkoły im. Słowackiego w Krakowie; *Franciszka Czerneka,* stałym nauczycielem szkoły XVI. męskiej w Krakowie; *Romana Filipczyka,* stałym nauczycielem szkoły XXIV. powszech. męskiej w Krakowie; *Oktawjana Karpińskiego,* stałym nauczycielem XXXIII. szkoły męskiej w Krakowie; *Marję Orłowską,* nauczycielką XLI. szkoły powszech. żeńskiej im. Czarnieckiego w Krakowie; *Józefa Rvkałę,* nauczycielem szkoły im. Kr. Jadwigi, a *Stanisława Mroza,* nauczycielem szkoły im. Kazimierza Wielkiego w Białym Dunajcu; *Stanisława Robaka,* stałym nauczycielem szkoły III. powszechnej 7-klasowej im. św. Mikołaja w Krakowie; *Henryka Schlenkera,* stałym nauczycielem XXI. szkoły im. Władysława Jagiełły w Krakowie; *Jana Szpaka,* stałym nauczycielem 1-klasowej szkoły powsz. w Kaczorowach; *Paulinę Trzeciakównę,* stałą nauczycielką XIX. szkoły pow. w Krakowie, p. *Józefa Dzioba,* stałym kierownikiem 7-klasowej szkoły powszechnej w Zatorze.

172.

Odznaczenie.

Ministerstwo W. R. i O. P. rozp. z dnia 15 lipca 1924 r. Nr. 8339/I. przyznało p. *Józefowi Latosińskiemu,* kierownikowi publ. szkoły pow. w Wilamowicach tytuł „dyrektora“. (KOSK. L. 13191/I H.)

173.

Zmarli:

Karolina Schlosserówna, stała nauczycielka IX-tej szkoły pow. żeńskiej im. Konarskiego w Krakowie, zmarła dnia 11 października 1924 r. w 49 roku życia i 25 roku służby nauczycielskiej.

Władysław Dzięgiel, nauczyciel rzeczywisty państwowego gimnazjum III. im. kr. Jana Sobieskiego w Krakowie, urodzony dnia 20 lipca 1883 r., zmarł dnia 19 października 1924 r. Po ukończeniu studjów na Uniwersytecie Jagiellońskim w Krakowie rozpoczął służbę nauczycielską w gimnarjum V. i I, a ostatnio pełnił ją w gimnazjum im. kr. Jana Sobieskiego w Krakowie.

Arseni Dorożyński, profesor państwowego gimnazjum w Dębicy, urodzony 11. sierpnia 1868, zmarł 7 listopada 1924 r. Po ukończeniu studjów uniwersyteckich rozpoczął zawód nauczycielski w r. 1891, jako zastępca nauczyciela w gimn. w Rzeszowie. Od roku 1914 pracował stale jako profesor w gimnazjum państwowem w Dębicy.

Eustachy Horbaczuk, kierownik szkoły w Cichawie, pow. Bochnia zmarł dnia 25 października br. w 39-tym roku życia, w 20-tym roku służby nauczycielskiej.

Ignacy Kranz emerytowany dyrektor państwowego gimnazjum VI w Krakowie na Podgórzu, urodzony 29 lipca 1854 w Krośnie, zmarł 4 listopada 1924 w Krakowie. Po ukończeniu państwowego gimn. w Rzeszowie, rozpoczął studja na Uniwersytecie Jagiell., które ukończył w r. 1877. Służbę nauczycielską rozpoczął w gimn. II św. Jacka w Krakowie w r. 1878. Pracował następnie w gimnazjum: w Brodach i gimnazjum św. Anny w Krakowie. W r. 1890 został mianowany nauczycielem rzeczywistym, a 1 stycznia 1905 objął obowiązki dyrektora gimnazjum VI w Krakowie — na którem to stanowisku pracował do dnia 31. VIII. 1924 r., tj. do dnia, w którym został na własną prośbę przeniesiony w stan spoczynku.

Tadeusz Kłosiński, kierownik 5-cio klasowej szkoły powszechnej im. św. Barbary w Krakowie, zmarł dnia 4 listopada 1924 w 51 r. życia, a w 30 roku pracy nauczycielskiej.

174.

Konkursy.

Kuratorjum Okręgu Szkolnego Krakowskiego ogłasza niniejszem konkurs na posadę sekretarza Dyrekcji państwowego Seminarjum nauczycieskiego męskiego w Tarnowie, z poborami grupy XI szczebla „a".

Należycie udokumentowane podania, skierowane do Kuratorjum Okręgu Szkolnego Krakowskiego należy składać w terminie do 30. listopada br. w Dyrekcji państwowego Seminarjum nauczycielskiego męskiego w Tarnowie.

Do podania należy dołączyć: 1) dowód obywatelstwa polskiego, 2) świadectwo ukończenia szkoły średniej, 3) poświadczenie spełniania powinności wojskowej, 4) świadectwa ewentualnej dotychczasowej pracy biurowej, 5) świadectwo moralności.

Pierwszeństwo będą mieli kandydaci posiadający znajomość stenografji i pisania na maszynie.

Posada nadaną będzie prowizorycznie na przeciąg jednego roku, poczem może nastąpić stabilizacja.

Niniejszem ogłasza się ponownie konkurs na posadę nauczyciela przedmiotów pedagogicznych w państwowem Seminarjum naczycielskiem męskiem w Białej.

Kandydaci ubiegający się o tę posadę winni posiadać przepisane kwalifikacje zawodowe.

Do posady tej przywiązane są pobory unormowane postanowieniami ustawy z dnia 9/X 1923 r. (Dz. Ust. Rz. P. Nr. 116 poz. 924). Podania należycie udokumentowane, skierowane do Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego wnosić należy w drodze służbowej do Kuratorjum Okręgu Szkolnego Krakowskiego w Krakowie, w terminie wyznaczonym w Dzienniku Urzędowym Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego.

Kuratorjum O. S. Krakowskiego ogłasza konkurs na posadę nauczyciela szkoły ćwiczeń państwowego Seminarjum Naucz. męskiego w Białej. Kandydaci winni wykazać się conajmniej świadectwem egzaminu wydziałowego, względnie ukończenia Wyższego Kursu Nauczycielskiego. Pierwszeństwo mają absolwenci Państwowego Instytutu Nauczycielskiego w Warszawie.

Do posady tej przywiązane są pobory unormowane ustawą z dnia 9/10 1923 r. Dz. U. Rz. P. Nr. 116. poz. 924.

Należycie udokumentowane podania skierowane do Ministerstwa W. R. i O. P. należy wnosić w drodze służbowej do Kuratorjum O. S. Krakowskiego w terminie 6-tygod. od daty ogłoszenia niniejszego konkursu w Dz. Urz. Ministerstwa W. R. i O. P.

Kuratorjum Okręgu Szkolnego Krakowskiego ogłasza konkurs na posadę dyrektora Państwowego Seminarjum Nauczycielskiego męskiego w Starym Sączu.

Kandydaci winni się wykazać egzaminem do szkół średnich, oraz conajmniej 10-letnią praktyką nauczycielską.

Do posady tej przywiązane jest uposażenie służbowe unormowane ustawą z dnia 9/10 1923 r. (Dz. U. Rz. P. Nr. 116. poz. 924).

Podania należycie udokumentowane, skierowane do Ministerstwa W. R. i O. P. wnosić należy w drodze służbowej do Kuratorjum Okręgu Szkolnego Krakowskiego, w terminie wyznaczooym w Dzienniku Urzędowym Ministerstwa W. R. i O. P.

Rada Szkolna Powtatowa w Wieliczce ogłasza konkurs na następujące stałe posady:

1) Na posadę kierownika, (czki) szkoły 7 klasowej żeńskiej im. królowej Jadwigi w Wieliczce.

2) Na posadę kierownika szkoły 5 klasowej męskiej im Tad. Kościuszki w Wieliczce.

3) Na] posady kierowników (czek) szkół 2 klasowych w Koźnicach Wielkich, Raciborsku i Winiarach.

Od kandydatów (tek) na posady ad 1) i ad 2) wymagany egzamin wydziałowy lub równorzędny z którejkolwiek grupy.

Rada Szkolna Powiatowa w Oświęcimiu ogłasza konkurs na posadę kierownika szkoły 2 klasowej mieszanej w Przybradzu.

Rada Szkolna Powiatowa w Białej ogłasza niniejszem konkurs celem stałego obsadzenia następujących posad nauczycielskich:

1) Na posadę nauczyciela samoistnego 1 klasowej szkoły powszechnej w Osieku Górnym.

2) Na posadę nauczyciela kierującego 2 klasowej szkoły powszechnej w Kaniowie i Osieku dolnym.

3) Na posadę nauczyciela 7 klasowej szkoły powszechnej męskiej imienia Tadeusza Kościuszki w Białej. Pierwszeństwo na tę posadę mają kandydaci z egzaminem wydziałowym z przedmiotów grupy przyrodniczej lub rysunkowej.

4) Na posadę nauczyciela kierującego 4 klasowej szkoły powszechnej w Bestwinie.

Rada Szkolna Powiatowa w Brzesku ogłasza niniejszem konkurs celem stałego obsadzenia następujących posad:

1) Na posadę kierownika (czki) 7 kl. szkoły żeńskiej w Brzesku bez mieszkania służbowego. Pierwszeństwo zastrzega się kandydatom (tkom) z egzaminem wydziałowym względnie z ukończonym Wyższym Kursem Nauczycielskim.

2) Na posadę nauczyciela kierującego 6 kl. szkoły mieszanej rozwojowej w Uszwi. Pierwszeństwo zastrzega się dla kandydatów z egzaminem wydziałowym, względnie z ukończonym Wyższym Kursem Nauczycielskim.

3) Na posadę nauczyciela kierującego 3 kl. szkoły mieszanej w Olszynach.

4) Na posadę nauczyciela kierującego 3 kl. szkoły mieszanej w Łętowicach.

Rada Szkolna Powiatowa w Pilźnie ogłasza konkurs celem stałego obsadzenia następujących posad:

1) Na posadę kierownika 4 kl. szkoły rozwojowej im. Władysława Jagiełły w Jodłowej.

Pierwszeństwo będą mieli kandydaci posiadający egzamin wydziałowy z którejkolwiek grupy, lub ukończony Wyższy Kurs Nauczycielski.

Podania należycie udokumentowane należy wnosić przepisaną drogą służbową do odnośnych Rad Szkolnych Powiatowych.

Kuratorjum Okręgu Szkolnego Lwowskiego ogłasza konkurs na posadę nauczyciela przedmiotów mechaniczno-technicznych oraz rysunków odręcznych w państwowej szkole przemysłu żelaznego w Sułkowicach.

Do tej posady, o którą ubiegać się mogą inżynierowie budowy maszyn wykazujący dłuższą praktykę zawodową, przywiązane są pobory przewidziane w ustawie o uposażeniu nauczycieli państwowych szkół średnich i zawodowych z dnia 9 października 1923 ogłoszonej w Nr. 116 Dz. U. R. P. z dnia 15 listopada 1923 poz. 924, Część II, Dział F, Rozdział 2 i 4.

Podania ostemplowane wystosowane do Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego i zaopatrzone w krótki opis życia, świa-

dectwa odbytych studjów, świadectwo przynależności państwowej, tudzież świadectwo zdrowia potwierdzone przez lekarza powiatowego, że kandydat nadaje się do zawodu nauczycielskiego, należy wnosić na ręce Dyrekcji państwowej szkoły przemysłu żelaznego w Sułkowicach w terminie najpóźniej do sześciu tygodni po ogłoszeniu niniejszego konkursu w Dzienniku Urzędowym Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego.

Pożądane jest wskazanie osób mogących złożyć referencje o kandydacie.

Natomiast podania osób, będących już pracownikami państwowymi, mają być wniesione w terminie wyżej wskazanym w przepisanej drodze służbowej. (KOSK. L. 807/III).

175.

Od Redakcji.

Do

Dyrekcji i Zarządów wszystkich szkół, Rad Szkolnych Powiatowych, oraz Nauczycielstwa szkół średnich ogólno-kształcących, Seminarjów nauczycielskich i szkół powszechnych.

Redakcja Dziennika Urzędowego widzi się zmuszoną zaapelować ponownie do dobrej woli Nauczycielstwa w sprawie zasilenia funduszów na wydanie Dziennika.

W przewidywaniu, że nikt z Nauczycielstwa nie usunie się od drobnego datku na ten cel, pozwala sobie Redakcja spowodować wydanie zarządzenia, by przy wypłacie poborów grudniowych ściągnęli PP. Płatnicy jako dobrowolny datek od Nauczycielstwa z poborami od 8-go stopnia wzwyż po jednym złotym, od niższych stopni 50 groszy.

Redakcja zwraca uwagę, że fundusz uzyskany z tych dobrowolnych datków Nauczycielstwa służyć będzie na wydawanie Dziennika dla celów urzędowych (1 egz. dla każdej szkoły w Okręgu).

Egzemplarze wysyłane osobno na życzenie poszczególnych osób należy prenumerować za oplatą 3 zł. rocznie.

Redakcja żywi głęboką nadzieję, że nikt z Nauczycielstwa nie uchyli się od tej ofiary, która — drobna dla każdej jednostki — jako czyn zbiorowy Pracowników jednej idei — umożliwi kontynuowanie tak bez wątpienia potrzebnego wydawnictwa.

PP. Inspektorów, Płatników, oraz Kierowników szkół prosi Redakcja o życzliwość i o odpowiednią przy nadarzonej sposobności pomoc i propagandę.

Drukarnia „Szkolnica" (dawniej „Sarmacja"), Kraków, Grzegórzecka 30.